

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
FORTHNET Α.Ε.
στο
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΙΡΑΤΕΙΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΚΑΙ ΤΗ ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ
ΑΠΟ ΠΑΡΟΧΟΥΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ INTERNET**

Η πειρατεία στο διαδίκτυο

- 1) *Θεωρείτε ότι η πειρατεία στο διαδίκτυο, και κορίως το παράνομο 'κατέβασμα' μουσικής και ταινιών και η ανταλλαγή αρχείων μεταξύ των χρηστών (peer to peer) είναι μια ευρέως διαδεδομένη πρακτική και αν ναι, με τάσεις αύξησης ή μείωσης μέσα στα επόμενα χρόνια;*

Απάντηση:

Σχετικά με την πειρατεία στο διαδίκτυο, δεν υπάρχουν διαθέσιμα επίσημα στατιστικά στοιχεία που να περιγράφουν τη συχνότητα, τον τρόπο ή/και το βαθμό στον οποίο διακινείται παράνομα περιεχόμενο στη χώρα μας. Ως εκ τούτου δεν είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε την ακριβή έκταση του φαινομένου διαδικτυακής πειρατικής εκμετάλλευσης περιεχομένου αλλά ούτε και τις τεχνικές με τις οποίες αυτή συντελείται. Αντίστοιχα, δεν υπάρχει κάποια διαφαινόμενη στατιστική τάση προς μείωση ή αύξηση στο εν λόγω θέμα. Η οποιαδήποτε προσπάθεια αντιμετώπισης πιστεύουμε ότι πρέπει να ξεκινήσει από εδώ, δηλαδή από τον ορισμό και την εκτίμηση της έκτασης του προβλήματος.

- 2) *Πιστεύετε ότι υπάρχει τρόπος η πρακτική αυτή να περιοριστεί και ποιος είναι αυτός;*

Με ανάλογη τροποποίηση στο ευρύτερο ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, θα μπορούσαν ενδεχομένως να θεσπιστούν μέτρα που να καταπολεμούν το φαινόμενο. Προς αυτήν την κατεύθυνση, απαιτείται συλλογική προσπάθεια από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Θα πρέπει εδώ να τονιστεί πως η θέσπιση των οποιονδήποτε νομοθετικών μέτρων πρέπει να συζητηθεί λεπτομερώς μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων και των παρόχων έτσι ώστε οποιαδήποτε υποχρέωση των παρόχων σε υλοποίηση τεχνικών ή οργανωτικών μέτρων να εγγυάται καταρχήν την δυνατότητα υλοποίησής τους και αφετέρου την επιθυμητή αποτελεσματικότητα. Δεν έχει νόημα η θέσπιση μέτρων που θα επιβαρύνουν τους παρόχους, εάν η αποτελεσματικότητα των μέτρων αυτών δεν έχει μελετηθεί προσεχτικά και να δικαιολογεί το κόστος αυτό.

Ο ρόλος των φορέων παροχής διαδικτυακών υπηρεσιών;

- 3) *Ποιός πιστεύετε ότι είναι ο ρόλος των φορέων παροχής διαδικτυακών υπηρεσιών στην εξάπλωση του φαινομένου της διαδικτυακής πειρατείας; Είναι απλοί ταχυδρόμοι που μεταφέρουν έναν κλειστό φάκελο ή έχουν γνώση του τι μεταφέρουν;*

Απάντηση:

Αρχικά είναι προφανές ότι ο ρόλος (και αντίστοιχα τα όρια ευθύνης) των φορέων παροχής δικτυακών υπηρεσιών διαφοροποιείται ανάλογα με τις επιμέρους δραστηριότητες που αυτοί ασκούν. Συνεπώς, ο ρόλος και η ευθύνη του εκάστοτε παρόχου διαφοροποιείται εάν πρόκειται για έναν Πάροχο Πρόσβασης (Access Provider), για έναν Πάροχο Φιλοξενίας (Hosting Provider), για έναν Πάροχο Αποθήκευσης (Cache Provider) ή για έναν Πάροχο Περιεχομένου (Content Provider).

Ειδικότερα, υφίσταται σημαντική διαφοροποίηση και **απαλλαγή από τυχόν ευθύνη** για εκείνους τους Παρόχους των οποίων οι υπηρεσίες περιορίζονται στην τεχνική διαδικασία χειρισμού και παροχής πρόσβασης σε δίκτυο επικοινωνίας μέσω του οποίου μεταδίδονται ή στο οποίο τίθενται σε προσωρινή αποθήκευση πληροφορίες που παρέχονται από τρίτους, με τον αποκλειστικό σκοπό να καταστεί πιο αποτελεσματική η μετάδοση αυτών (όπως τους Access Providers, τους Hosting Providers και τους Cache Providers), και των οποίων οι δραστηριότητες έχουν εντελώς αυτόματο και παθητικό χαρακτήρα. Οι Παρόχοι αυτοί καλούνται **Μεσάζοντες Παρόχοι Υπηρεσιών (Intermediaries) της Κοινωνίας της Πληροφορίας**, επειδή τα δεδομένα που τίθενται στη διάθεση του χρήστη του Διαδικτύου προέρχονται από τρίτους (τους αποδέκτες των υπηρεσιών των παρόχων αυτών) και οι οποίοι διαφοροποιούνται έτσι από εκείνους τους παρόχους, που παρέχουν οι ίδιοι τις πληροφορίες ή το περιεχόμενο (π.χ. όπως ο Πάροχος Περιεχομένου (Content Provider)), και οι οποίοι δεν μπορούν να επικαλεστούν αντίστοιχα προνόμια απαλλαγής ευθύνης με αυτά που καθιερώνονται νομοθετικά από τις διατάξεις του Π.Δ. 131/2003, το οποίο αποτελεί προσαρμογή στην Οδηγία 2000/31/ΕΚ σχετικά με ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της Κοινωνίας της Πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου στην εσωτερική αγορά (Οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο).

Εξάλλου, σχετικά με την ευθύνη γενικά των ISPs για το γεγονός ότι παρέχουν πρόσβαση στο Internet στους χρήστες-πελάτες τους, οι οποίοι το χρησιμοποιούν κατά βούληση, ισχύει ήδη από το 2000 ο γενικός κανόνας ότι αφενός καμία προληπτική υποχρέωση ελέγχου δε φέρουν και ότι αφετέρου δε φέρουν καμία ευθύνη για πράξεις πελατών τους, μέχρι τουλάχιστον να ειδοποιηθούν σχετικά. Ο κανόνας αυτός αντικατοπτρίζει την τεχνική πραγματικότητα του Διαδικτύου, όπου είναι γνωστό πως δεν είναι εύλογο να ζητείται από τους ISPs να ελέγχουν πως οι πελάτες τους χρησιμοποιούν την απλή πρόσβαση που τους παρέχουν στο Internet.

Ειδικότερα, τα άρθρα 11 έως 13 του Π.Δ. 131/2003 ρυθμίζουν τους όρους απαλλαγής από την ευθύνη των **Μεσάζοντων** αναφορικά με παράνομες πληροφορίες ή δραστηριότητες κατά την παροχή των υπηρεσιών της απλής μετάδοσης (mere conduit – άρθρο 11), της αποθήκευσης σε κρυφή μνήμη (caching – άρθρο 12) και της φιλοξενίας (hosting – άρθρο 13). Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι δεν υφίσταται ευθύνη του Παρόχου

- Κατά την παροχή υπηρεσίας η οποία συνίσταται στη μετάδοση πληροφοριών που παρέχει ο αποδέκτης της υπηρεσίας σε δίκτυο επικοινωνιών ή στην παροχή πρόσβασης στο δίκτυο επικοινωνιών, **δεν υφίσταται ευθύνη του Παρόχου για τις μεταδιδόμενες πληροφορίες υπό την προϋπόθεση** ότι ο Πάροχος (α) δεν αποτελεί την αφετηρία μετάδοσής τους, (β) δεν επιλέγει τον αποδέκτη της μετάδοσης και (γ) δεν επιλέγει και δεν τροποποιεί τις μεταδιδόμενες πληροφορίες (άρθρο 11)
- Κατά την παροχή υπηρεσίας η οποία συνίσταται στην μετάδοση πληροφοριών που παρέχει ένας αποδέκτης υπηρεσίας σε δίκτυο επικοινωνιών, **δεν υφίσταται ευθύνη του Παρόχου για την αυτόματη, ενδιάμεση και προσωρινή αποθήκευση των πληροφοριών (caching) υπό την προϋπόθεση** ότι ο Πάροχος (α) δεν τροποποιεί τις πληροφορίες, (β) τηρεί τους όρους πρόσβασης στις πληροφορίες, (γ) τηρεί τους κανόνες που αφορούν την ενημέρωση των πληροφοριών, οι οποίοι καθορίζονται κατά ευρέως αναγνωρισμένο τρόπο και χρησιμοποιούνται από τον κλάδο, (δ) δεν παρεμποδίζει τη νόμιμη χρήση της τεχνολογίας, η οποία αναγνωρίζεται και χρησιμοποιείται ευρέως από τον κλάδο, προκειμένου να αποκτήσει δεδομένα σχετικά με τη χρησιμοποίηση των πληροφοριών, και (ε) ενεργεί άμεσα προκειμένου να αποσύρει τις πληροφορίες που αποθήκευσε ή να καταστήσει την πρόσβαση σε αυτές αδύνατη, μόλις αντιληφθεί ότι οι πληροφορίες έχουν αποσυρθεί από το σημείο του δικτύου στο οποίο βρίσκονταν αρχικά ή η πρόσβαση στις πληροφορίες κατέστη αδύνατη ή μια δικαστική ή διοικητική αρχή διέταξε την απόσυρση των πληροφοριών ή απαγόρευσε την πρόσβαση σε αυτές
- Κατά την παροχή υπηρεσίας η οποία συνίσταται στην αποθήκευση πληροφοριών παρεχομένων από έναν αποδέκτη υπηρεσίας, **δεν υφίσταται ευθύνη του φορέα παροχής**

της υπηρεσίας για τις πληροφορίες που αποθηκεύονται μετά από αίτηση αποδέκτη της υπηρεσίας, υπό την προϋπόθεση ότι: (α) ο φορέας παροχής της υπηρεσίας δεν γνωρίζει πραγματικά ότι πρόκειται για παράνομη δραστηριότητα ή πληροφορία και ότι, σε ό,τι αφορά αξιώσεις αποζημιώσεως, δεν γνωρίζει τα γεγονότα ή τις περιστάσεις από τις οποίες προκύπτει η παράνομη δραστηριότητα ή πληροφορία, ή (β) ο φορέας παροχής της υπηρεσίας, μόλις αντιληφθεί τα προαναφερθέντα, αποσύρει ταχέως τις πληροφορίες ή καθιστά την πρόσβαση σε αυτές αδύνατη.

Καθιερώνεται εξάλλου στο άρθρο 14 του Π.Δ. 131/2003 απαλλαγή των Παρόχων από γενική υποχρέωση ελέγχου των πληροφοριών που μεταδίδουν ή αποθηκεύουν καθώς και από την οποιαδήποτε γενική υποχρέωση δραστηρίας αναζήτησης γεγονότων ή περιστατικών που δείχνουν ότι πρόκειται για παράνομες δραστηριότητες. Στις παραπάνω περιπτώσεις δύναται αστόσο να επιβληθεί στον εκάστοτε Πάροχο από τις αρμόδιες δικαστικές ή/και διοικητικές αρχές η ταύση ή η πρόληψη παραβάσεων που διενεργούνται από τους αποδέκτες των υπηρεσιών του μέσω του δικτύου του.

Από τα ανωτέρω γίνεται σαφές ότι λόγω του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, η δυνατότητα ενός παρόχου διαδικτυακής πρόσβασης να γνωρίζει είτε το είδος του διακινούμενου περιεχομένου είτε το βαθμό στον οποίο η διακίνηση αυτή είναι παράνομη είναι απολύτως περιορισμένη. Ο πάροχος δεν δύναται με οποιοδήποτε τρόπο να ελέγχει κατά βούληση τέτοιου είδους πληροφορίες για τους αποδέκτες των υπηρεσιών του.

Συνεπώς Πάροχος που παρέχει μόνο την τεχνική δυνατότητα πρόσβασης στο διαδίκτυο δεν εμπλέκεται, δεν ευθύνεται και δεν έχει γνώση των περιστατικών που αφορούν την νόμιμη ή παράνομη διακίνηση περιεχομένου (συμπεριλαμβανομένων και του μουσικού περιεχομένου).

Εξάλλου, πέραν της θεσμικής έλλειψης οποιασδήποτε γενικής υποχρέωσης (άλλως απαγόρευσης) ελέγχου των μεταδιδόμενων μέσω του δικτύου του πληροφοριών, ο όγκος των μεταδιδόμενων πληροφοριών αφενός και αφετέρου η τεχνική και οικονομική αδυναμία ελέγχου του εκάστοτε παρόχου των πληροφοριών αυτών, αλλά κυρίως της αναρμοδιότητας του Παρόχου να διατυπώσει δικαστική κρίση επί του παράνομου ή όχι χαρακτήρα της εκάστοτε δραστηριότητας ή μεταδιδόμενης πληροφορίας καθιστά τον ρόλο του Παρόχου σαφώς ως αυτού του «απλού ταχυδρόμου».

4) Ποιες είναι οι περιπτώσεις εκείνες στις οποίες οι φορείς παροχής διαδικτυακών υπηρεσιών ενδέχεται να έχουν γνώση του περιεχομένου μίας ιστοσελίδας ή μίας παράνομης πρακτικής που λαμβάνει χώρα στο δίκτυο που διαχειρίζονται; Πώς θα απαντούσατε για καθεμία των παρακάτω περιπτώσεων;

- Όταν φιλοξενούν οι ίδιοι περιεχόμενο
- Όταν διαμεσολαβούν για τη διακίνηση περιεχομένου που φιλοξενείται στο εξωτερικό
- Όταν γίνεται χρήση του δικτύου τους για ανταλλαγή αρχείων μεταξύ χρηστών (peer to peer)
- Άλλες περιπτώσεις;

Απάντηση:

Εκ των ανωτέρω περιπτώσεων, η μοναδική περίπτωση κατά την οποία ο εκάστοτε Πάροχος ενδέχεται να έχει γνώση του περιεχομένου μίας ιστοσελίδας ή μίας παράνομης πρακτικής που λαμβάνει χώρα στο δίκτυο που διαχειρίζεται είναι αποκλειστικά στην περίπτωση είτε της φιλοξενίας είτε και της μετάδοσης ιδίων περιεχομένων όπως άλλωστε προβλέπεται και στο ΠΔ 131/2003. Σε όλες τις υπόλοιπες των ανωτέρω περιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένης της πρώτης στην περίπτωση που ο Πάροχος δεν έχει, πέραν της φιλοξενίας, τη διαχείριση του περιεχομένου της ιστοσελίδας, ο Πάροχος δεν λαμβάνει γνώση – όχι μόνο λόγω της τεχνικής αδυναμίας αλλά και

λόγω της απαγόρευσης λόγω απορρήτου των επικοινωνιών για το οποιασδήποτε μορφής φιλτράρισμα - του περιεχομένου της επικοινωνίας που μεταδίδεται μέσω του δικτύου του.

Και αυτό διότι το σύνολο των ανωτέρω περιπτώσεων καλύπτεται σαφώς από τις διατάξεις του άρθρου 14 του Π.Δ. 131/2003 και της απαλλαγής των παρόχων από οποιαδήποτε γενική υποχρέωση ελέγχου των πληροφοριών που είτε μεταδίδονται είτε αποθηκεύονται στο δίκτυο τους. Ακόμα και σε αυτές τις περιπτώσεις η μόνη υποχρέωση συνδρομής των παρόχων με σκοπό τον εντοπισμό των αποδεκτών των υπηρεσιών αυτών σε περίπτωση παράνομης δραστηριότητας εκ μέρους των αποδεκτών των υπηρεσιών τους, υπόκειται στην προϋπόθεση συμμόρφωσης με τις διατάξεις περί προστασίας απορρήτου και προσωπικών δεδομένων.

Ωστόσο, η εταιρεία μας σε κάθε περίπτωση στα πλαίσια των συμβατικών της όρων και της πολιτικής αποδεκτής χρήσης των υπηρεσιών της αποτρέπει και ενημερώνει τους συνδρομητές της να μην προβαίνουν σε πράξεις που μεταξύ άλλων ενδέχεται να προσβάλλουν μεταξύ άλλων και δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας περιεχομένου. Πέραν του σημείου αυτού, ο πάροχος δεν δύναται να ελέγξει σε καμία από τις παραπάνω περιπτώσεις τις μεταδιδόμενες μέσω του δικτύου πληροφορίες δεδομένου ότι αφενός λόγω της ως άνω απαγόρευσης δεν καταγράφει και δεν ελέγχει το είδος και τον τρόπο διακίνησης του περιεχομένου και αφετέρου διότι δεν είναι στην αρμοδιότητα του να αποφαινεται για τη νομιμότητα ή μη της όποιας διακίνησης περιεχομένου.

5) Πώς πρέπει κατά τη γνώμη σας να δράσει ένας πάροχος διαδικτυακών υπηρεσιών όταν αποκτήσει γνώση για παράνομη δράση μέσω της χρήσης του δικτύου του από επιστολή, γνωστοποίηση ή καταγγελία που του γίνεται για παράδειγμα από τον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων που εκπροσωπεί δημιουργούς ή δικαιούχους συγγενικών δικαιωμάτων; (π.χ., να στείλει σύσταση στον χρήστη της ιστοσελίδας, να τον προειδοποιήσει για ενδεχόμενη διακοπή της σύνδεσής του, να διακόψει τη σύνδεσή του, να γνωστοποιήσει τα στοιχεία του στους δικαιούχους για περαιτέρω νόμιμες ενέργειες, κ.ο.κ.) Ποιές από τις ανωτέρω ενέργειες θα ήταν πιο αποτελεσματική και γιατί;

Απάντηση

Αρχικά ένας Πάροχος δύναται να προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες εφόσον αποκτήσει γνώση για παράνομη δράση μέσω της χρήσης του δικτύου του. Το τι δύναται να συνιστά «γνώση» επιδέχεται πολλαπλών ερμηνειών με αποτέλεσμα να δημιουργείται κίνδυνος διαφορετικής εφαρμογής των σχετικών διατάξεων του νόμου από τους επιμέρους παρόχους.

Ειδικότερα, είναι ξεκάθαρο ότι ο εκάστοτε Πάροχος οφείλει να προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες μετά από σχετικό αίτημα ή εντολή των αρμόδιων δικαστικών ή άλλων διοικητικών αρχών, όπως σαφώς προβλέπεται στα άρθρα 11-14 του Π.Δ. 131/2003. Και αυτό γιατί καταρχήν ο εκάστοτε Πάροχος δεν έχει και δεν πρέπει να έχει οποιασδήποτε δικαστική φύσεως αρμοδιότητα όπως λ.χ. να διατυπώνει δικανική κρίση διαπιστώνοντας τη βασιμότητα ή/και την νομιμότητα ή όχι μιας καταγγελίας, πολύ περισσότερο να επιβάλει «κυρώσεις».

Το σύνολο των ανωτέρω ενεργειών θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν από τον εκάστοτε πάροχο μετά από έγκυρο αίτημα-εντολή δικαστικής ή/και διοικητικής αρχής.

Από την άλλη, τυχόν ανάληψη ενεργειών από την πλευρά των παρόχων, όπου αυτά επιτρέπεται εντός των πλαισίων του νόμου, (π.χ. άρθρο 13 Π.Δ. 131/2003) προϋποθέτει ότι:

- ο Πιστοποιείται σαφώς η γνησιότητα της προέλευσης της καταγγελίας αλλά και της νομιμοποίησης του καταγγέλλοντος (φορέα) και του νομίμου εκπροσώπου του. Η ανωτέρω πιστοποίηση κρίνεται επιβεβλημένη ιδίως στην περίπτωση που η σχετική «καταγγελία» έχει προέλευση το εξωτερικό.

- ο Οι καταγγελλόμενες πράξεις – δραστηριότητες συνιστούν όντως παραβιάσεις της κείμενης νομοθεσίας περί προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας προστατευόμενων έργων. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, σκοπός λειτουργίας του εκάστοτε παρόχου είναι η άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, και σε καμία περίπτωση η άσκηση οποιασδήποτε φύσεως δικαστικού ρόλου, η κρίση επί παραβάσεων νομοθεσίας ή/και η επιβολή κυρώσεων, ιδίως όσον αφορά πληροφορίες ή περιεχόμενα που δημοσιεύονται ή διακινούνται ή αποθηκεύονται από τους αποδέκτες των υπηρεσιών του σε οποιοδήποτε προσβάσιμο χώρο (π.χ. ιστοσελίδα), ο οποίος ΔΕΝ αποτελεί ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΤΟΥ, αλλά ούτε και βρίσκεται υπό την εποπτεία ή τον χειριστικό έλεγχό του.

Εξάλλου, η πλειοψηφία των παρόχων, μεταξύ αυτών και η εταιρεία μας, προβλέπει στους όρους σύμβασης – χρήσης του δικτύου της, την επιβολή συμβατικών κυρώσεων όπως η προσωρινή διακοπή της παρεχόμενης υπηρεσίας και σε περίπτωση υποτροπής ή μη συμμόρφωσης με τις συστάσεις της, ακόμα και την οριστική διακοπή – καταγγελία της σχετικής σύμβασης.

Συνεπώς, οι Πάροχοι θα πρέπει ενδεχομένως να παρεμβαίνουν και να λαμβάνουν μέτρα αντιμετώπισης μόνο για εκείνες των περιπτώσεων όπου η σχετική καταγγελλόμενη παραβίαση των διατάξεων περί προστασία πνευματικής ιδιοκτησίας είναι σαφώς αποδεδειγμένη (σχεδόν ανταπόδεικτη – εξόφθαλμη) και αποκλειστικά εφόσον η σχετική αρμοδιότητα λήψης μέτρων αντιμετώπισης των περιστατικών αυτών βασίζεται στην κείμενη νομοθεσία.

Σε κάθε περίπτωση, η γνωστοποίηση των στοιχείων των φερόμενων «παραβατών» στους δικαιούχους των προστατευόμενων έργων απαγορεύεται σαφώς από τις διατάξεις περί απορρήτου των επικοινωνιών, για την άρση του οποίου θα πρέπει να ακολουθείται αποκλειστικά η προβλεπόμενη από τον νόμο (ν. 2225/1994, Π.Δ. 47/2005 και ν. 3471/2006,) διαδικασία. Σημειώνεται δε ότι στα πλαίσια του ισχύοντος νομικού πλαισίου, η άρση απορρήτου είναι δυνατή αποκλειστικά για τη διακρίβωση ιδιαίτερος σοβαρών εγκλημάτων και για λόγους εθνικής ασφάλειας. Στις ανωτέρω αποκλειστικές περιπτώσεις χορήγησης στοιχείων δεν περιλαμβάνονται οι περιπτώσεις παραβίασης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Παραπέμπουμε στο σημείο αυτό στην πρόσφατη νομολογία του ΔΕΚ (υπόθεση C-275/06- Απόφαση ΔΕΚ της 29-01-2008) σύμφωνα με την οποία οι οδηγίες 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά («οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο»), 2001/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας, 2004/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, και 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες), δεν επιβάλλουν στα κράτη μέλη να προβλέπουν, σε περίπτωση όπως αυτή της υποθέσεως της κύριας δίκης, την υποχρέωση γνωστοποίησης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, προκειμένου να διασφαλίσουν την αποτελεσματική προστασία του δικαιώματος του δημιουργού στο πλαίσιο αστικής δίκης.

Οι ενέργειες ενός παρόχου διαδικτυακών υπηρεσιών θα πρέπει να συνάδουν απόλυτα με τις επιταγές των νόμων και τις εντολές των αρμόδιων ρυθμιστικών φορέων. Εάν το νομοθετικό και θεσμικό καθεστώς ρυθμιστεί με τέτοιο τρόπο που να επιτρέπει υπό προϋποθέσεις και σε περιορισμένο βαθμό στους παρόχους να λαμβάνουν ενεργό ρόλο στην καταπολέμηση φαινομένων παραβίασης πνευματικών δικαιωμάτων (πειρατείας), τότε οι πάροχοι διαδικτυακών υπηρεσιών στο

σύνολο τους θα πρέπει να συνεργαστούν με τους αρμόδιους φορείς κατά τρόπο αποτελεσματικό που να εμπίπτει στη δικαιοδοσία τους. Εξάλλου οι όποιες οργανωτικές ενέργειες θα πρέπει να μελετηθούν προσεκτικά καθώς η τυχόν υιοθέτηση τέτοιου είδους μέτρων αντιμετώπισης της «πειρατείας» συνεπάγεται υψηλό διαχειριστικό και συνεπώς οικονομικό κόστος για τους παρόχους. Το δε νομικό πλαίσιο και οι τυχόν τροποποιήσεις του θα πρέπει να είναι σαφείς ως προς τα όρια ευθύνης και τις υποχρεώσεις των παρόχων καθώς και η δυνατότητα πρακτικής εφαρμογής-υλοποίησης των μέτρων αυτών, χωρίς να τίθεται περιθώριο αμφισβήτησης για την νομιμότητά τους από την οποιαδήποτε αρχή (δικαστική-διοικητική) ή και τους αποδέκτες των υπηρεσιών αυτών. Τυχόν ασάφεια θα ελαττώσει σημαντικά την όποια αποτελεσματικότητά των μέτρων αυτών.

Τέλος η συμβολή της προστασίας του περιεχομένου από τον ίδιο τον δικαιούχο / δημιουργό κρίνεται σημαντική που μπορεί να παίξει καθοριστικό παράγοντα. Εξάλλου ανήκει στην αρμοδιότητα και ευθύνη και των δημιουργών και πάσης φύσεως δικαιούχων προστατευόμενων έργων η εφαρμογή πρακτικών προστασίας των εν γένει δημιουργημάτων τους ή υλικών φορέων μέσω των οποίων αυτά διατίθενται, είτε με την υλοποίηση «τεχνολογικών μέτρων προστασίας» (rights management systems) (βλ. σχετικά Οδηγία 2001/29/EK) για τον έλεγχο της πρόσβασης ή της χρήσης των ως άνω έργων, είτε ακόμα και με την εφαρμογή νέων μοντέλων πώλησης και διανομής των έργων τους.

6) Θα δημιουργούσε ενδεχομένως προβλήματα κάποια από τις ανωτέρω ενέργειες; Ποιά και σε ποιους;

Απάντηση

Τυχόν ενέργειες σύστασης και προειδοποίησης των φερόμενων παραβατών είναι δυνατές μόνο στις ανωτέρω αναφερόμενες προϋποθέσεις. Ωστόσο ακόμα και αυτές οι ενέργειες απαιτούν την άμεση εμπλοκή του εκάστοτε Παρόχου σε αντιδικία μεταξύ τρίτων φυσικών ή νομικών προσώπων, η οποία υπερβαίνει τον ρόλο και τις αρμοδιότητες των παρόχων. Εξάλλου είναι σαφές ότι πλέον αρμόδιοι για την επιδίωξη προστασίας των δικαιωμάτων τους είναι οι ίδιοι οι δικαιούχοι/δημιουργοί και όχι οι πάροχοι.

Εξάλλου, η EETT έχει ήδη διατυπώσει την άποψη ότι η διακοπή σύνδεσης ή η παρακώλυση λειτουργίας ή εισόδου των χρηστών στο διαδίκτυο, δύναται να συνιστά παραβίαση από την πλευρά των παρόχων των υποχρεώσεών τους στα πλαίσια του Κανονισμού Γενικών Αδειών.

Η ολοκληρωμένη συνεργασία όλων των φορέων με την ταυτόχρονη συνδρομή της πολιτείας πιστεύουμε ότι θα βοηθήσει στην αποφυγή πιθανών προβλημάτων. Επίσης θα πρέπει εδώ να τονιστεί, η ανάγκη σαφήνειας των ρυθμιστικών νομικών κανόνων που δεν θα θέτουν σε αμφισβήτηση τις όποιες ενέργειες από πλευράς των παρόχων.

7) Πιστεύετε ότι χρειάζεται τροποποίηση το υπάρχον νομοθετικό καθεστώς για κάποιες εκ των ανωτέρω ενεργειών και σε ποία σημεία;

Απάντηση

Θεωρούμε ότι το ισχύον νομοθετικό καθεστώς βρίσκεται σε ικανοποιητικά επίπεδα. Τυχόν επιθυμητές τροποποιήσεις θα πρέπει να πραγματοποιηθούν λαμβάνοντας υπόψη την έκταση του προβλήματος, την ύπαρξη ικανοποιητικών ή όχι λύσεων αντιμετώπισης αυτού στα πλαίσια του ήδη ισχύοντος νομικού πλαισίου, και στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής και διεθνούς εμπειρίας.

Εξάλλου, στο προοίμιο της Οδηγίας 2000/31/EK για το ηλεκτρονικό εμπόριο (παρ. 46) προβλέπεται ρητά ότι η εν λόγω οδηγία δεν θίγει την δυνατότητα των κρατών μελών να θεσπίζουν ειδικές προϋποθέσεις οι οποίες πρέπει να πληρούνται άμεσα πριν από την απόσυρση των μεταδιδόμενων ή αποθηκευμένων πληροφοριών ή την παρεμπόδιση της πρόσβασης σε αυτές, από

τους Παρόχους, σε περίπτωση αποδεδειγμένης παράνομης δραστηριότητας μέσω του δικτύου τους.

- 8) *Εκτός των δικαιούχων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων, πιστεύετε ότι από την πάταξη της πειρατείας υπάρχουν οφέλη για τους παρόχους υπηρεσιών Ίντερνετ και για το ελληνικό κράτος;*

Απάντηση

Στο βαθμό που γνωρίζουμε η πλειοψηφία των παρόχων υποστηρίζει τη νόμιμη διάθεση και χρήση έργων μουσικού περιεχομένου μέσω του διαδικτύου, ενώ και η ίδια παρέχει στους συνδρομητές της υπηρεσίες διαδικτυακής αγοράς και χρήσης (downloading) αρχείων μουσικού περιεχομένου για τα οποία έχει φροντίσει να λάβει τις απαιτούμενες άδειες καταβάλλοντας παράλληλα στους συλλογικούς οργανισμούς διαχείρισης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας τα αντίστοιχα δικαιώματα. Συνεπώς είναι προφανές ότι η αντιμετώπιση της πειρατείας θα έχει οφέλη και για τους παρόχους διαδικτυακών υπηρεσιών.

Προτεινόμενες λύσεις αντιμετώπισης του φαινομένου

- 9) *Θεωρείτε ότι η εφαρμογή τεχνικών φιλτραρίσματος θα είναι ένα αποτελεσματικό μέτρο αποτροπής της διαδικτυακής προσβολής δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας;*

Απάντηση

Οποιαδήποτε «τεχνική» λύση πρέπει να είναι σύμφωνη και απόλυτα σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο και τις κανονιστικές επιταγές των ρυθμιστικών αρχών. Όπως ήδη αναφέρθηκε η εφαρμογή τεχνικών φιλτραρίσματος ενδέχεται να παραβιάζει τις διατάξεις της νομοθεσίας περί απορρήτου των επικοινωνιών και προστασίας προσωπικών δεδομένων καθώς και τις κανονιστικές υποχρεώσεις των παρόχων όπως αυτές επιβάλλονται από τις αρμόδιες ρυθμιστικές διοικητικές αρχές (ΕΕΤΤ/ΑΠΔ/ΑΔΑΕ).

Δεν έχουμε γνώση συγκεκριμένων τεχνικών φιλτραρίσματος επί των οποίων θα μπορούσαμε να εκφέρουμε συγκεκριμένη άποψη ως προς την νομιμότητα και αποτελεσματικότητα αυτών. Ωστόσο, τυχόν εφαρμογή τέτοιων τεχνικών φιλτραρίσματος ενδέχεται να δημιουργεί προβλήματα και να ενέχει κινδύνους ως προς τον τρόπο χαρακτηρισμού των μεταδιδόμενων πληροφοριών ως παράνομες ή ως νόμιμες και ιδίως ως προς το ποιος θα έχει την ευθύνη του εν λόγω χαρακτηρισμού και με βάση ποια κριτήρια, ιδίως όταν οι εν λόγω τεχνικές φιλτραρίσματος είναι στο μεγαλύτερο βαθμό τους αυτοματοποιημένες.

Εξάλλου η διεθνής εμπειρία μας έχει αποδείξει ότι οι τεχνικές λύσεις από μόνες τους δεν δύνανται να περιορίσουν το πρόβλημα..

- 10) *Πιστεύετε ότι η υπογραφή μνημονίων συνεργασίας μεταξύ παρόχων υπηρεσιών Ίντερνετ και δικαιούχων καθώς και η υιοθέτηση κωδίκων δεοντολογίας από τους πρώτους θα βοηθούσε στην πάταξη της πειρατείας και στην υπερκέρραση πρακτικών προβλημάτων;*

Απάντηση

Μεμονωμένα, η υπογραφή μνημονίων συνεργασίας και κοινού κώδικα δεοντολογίας μεταξύ των παρόχων διαδικτυακών υπηρεσιών δεν θα φέρει σημαντικά αποτελέσματα στην πάταξη του φαινομένου της πειρατείας. Τα εν λόγω μνημόνια μεταξύ των παρόχων και των δικαιούχων δεν

έχουν καμία πρακτική συνέπεια ούτε επηρεάζουν απόλυτα και άμεσα τον τρόπο συμπεριφοράς των αποδεκτών των υπηρεσιών των παρόχων, αλλά ούτε και δύνανται να υπερισχύσουν έναντι των διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας, ούτε να χρησιμοποιηθούν ως μέσο παράκαμψης ή/ και πρακτικής μη εφαρμογής αυτών.

Η συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων παροχής ηλεκτρονικών επικοινωνιών καθώς και των εποπτικών αρχών των φορέων αυτών κρίνεται απαραίτητη προκειμένου να πραγματοποιηθούν ενέργειες συλλογικής δράσης.

11) Πιστεύετε ότι θα ήταν αποτελεσματική η ενσωμάτωση στα συμβόλαια παροχής διαδικτυακών υπηρεσιών αυστηρότερων ρητρών αναφορικά με την προσβολή των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας;

Απάντηση

Όπως ήδη αναφέρθηκε ανωτέρω, η πλειοψηφία των παρόχων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών έχουν ήδη συμπεριλάβει στους όρους σύμβασης – σύνδεσης με το δίκτυό τους ειδικές απαγορεύσεις και ρήτρες σε περίπτωση παραβίασης των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας συμπεριλαμβανομένης της νομοθεσίας περί προστασίας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, οι οποίες υπό προϋποθέσεις μπορεί να οδηγήσουν ακόμα και σε καταγγελία της μεταξύ του παρόχου και του συνδρομητή καταρτισθείσας σύμβασης και οριστική διακοπή των παρεχόμενων υπηρεσιών. Θεωρούμε ότι το επίπεδο «αυστηρότητας» των εν λόγω όρων, τουλάχιστον σε ότι αφορά την εταιρεία μας, είναι αρκετά υψηλό.

12) Συμφωνείτε ότι η καταπολέμηση της διαδικτυακής πειρατείας θα ελευθερώσει εύρος χρήσης (bandwidth) των δικτύων προκειμένου να αναπτυχθούν νόμιμες υπηρεσίες στο πλαίσιο της ψηφιακής Ελλάδας;

Απάντηση

Χωρίς να έχουμε στη διάθεσή μας πραγματικά στατιστικά στοιχεία εκ των οποίων θα διαφαίνεται η έκταση και η συχνότητα του φαινομένου, δεν μπορούμε να αποφανθούμε.

13) Έχετε κάτι άλλο να προτείνετε;

Απάντηση

Η Forthnet επιθυμεί να συμβάλει στην προσπάθεια καταπολέμησης των φαινομένων προσβολής της πνευματικής ιδιοκτησίας όπως αυτά εκδηλώνονται με τη χρήση διαδικτυακών υπηρεσιών.

Ωστόσο, δεν είναι αποδεκτή η τυχόν μετάθεση της ευθύνης στους παρόχους που τυχόν επιδιώκεται από τους δικαιούχους των έργων διότι και μόνο η πιστοποίηση αφενός της εγκυρότητας της καταγγελίας αφετέρου της διαπίστωσης της παράβασης είναι ιδιαίτερος δυσχερής και αντίκειται όχι μόνο στις γενικές αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας αλλά και στον ρόλο των Παρόχων ως Access Providers ο οποίος είναι στην πλειονότητα των περιπτώσεων τεχνικός και παθητικός.

Κρίνεται σκόπιμη η εναρμόνιση των αντικρουόμενων συμφερόντων και η εύρεση αποδεκτής λύσης κοινής για όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, ήτοι δικαιούχων, παρόχων και χρηστών διαδικτύου, στα πλαίσια πάντοτε νομοθετικά κατοχυρωμένων πλαισίων.